

інформацію, творчо її інтерпретувати та застосувати в певних умовах. Саме цьому і сприяє розумне використання інтерактивних методів навчання, тому поступовий перехід до цієї моделі має бути.

*Науковий керівник: Шехавцова С.О.,
канд. філол. наук, доцент*

УДК 82-7 (410):81'255.4 (477) (043.2)

Федько Ю.О.

Національний авіаційний університет, Київ

**ВІДТВОРЕННЯ АНГЛІЙСЬКОГО ГУМОРУ
В УКРАЇНСЬКОМУ ХУДОЖНЬОМУ ПЕРЕКЛАДІ
(на прикладі перекладів повісті Дж.–К.–Джерома
«Троє у човні, як не рахувати собаки»)**

Здавна гумор існує в людській свідомості, він представлений у всіх видах комунікації, а також в дослідницьких роботах відомих науковців та вчених. Увага до відтворення гумору зростає не тільки у різних видах мистецтва і масових комунікаціях, а й в художній літературі, де традиційно комічне відіграло значну роль. Визначення специфіки англійського гумору є питанням, яке хвилювало відомих дослідників і перекладачів ще з часів античності і до сьогодні [1, с. 95]. Починаючи з XVIII століття проблематику гумору в художній літературі досліджували такі відомі науковці як І. Кант, Ф. Гегель, А. Шопенгауер, Ф. Ніцше, А. Бергсон, З. Фрейд. На сучасному етапі розвитку літературознавства та перекладу до розкриття теми комічного вдавалися Н.С. Бандурина, А.Д. Кошелев, М. Істмен, Д. Рафаельсон-Вест та інші.

Перекладознавство тісно пов'язане із стилістикою, тому що перекладача завжди цікавила не тільки логічна суть тексту мови оригіналу (МО), а й її конкретне втілення, способів експресивного вираження повідомлення характеру мові перекладу (МП). Основними стилістичними способами репрезентації гумору є метафора, парадокс, повтор, іронія, евфемізми, конверсія, перифраз, змішання реєстрів мови, вступні конструкції та пародія. Труднощі в процесі перекладу англійського гумору в українському художньому перекладі найчастіше виражаються в адекватному відтворенні оригіналу; неможливості перекладу деяких типів гумористичних конструкцій; нерозумінні комічного елементу перекладачем; рішенні перекладача вилучити комічне зі змісту; змінити тип комічного в тексті перекладу. Зазвичай причиною цього є тяжіння перекладача до відтворення оригіналу відповідно до лінгвістичних і культурних норм представників мови перекладу та розкриття свого індивідуального стилю [2, с. 15].

Англійський гумор асоціюється з відомим твором Джерома–К.– Джерома «Трое у човні, як не рахувати собаки», який є класичним прикладом англійської гумористичної прози. В літературі є чотири українських переклади означеної повісті В. Прокопчука, Ю. Лісняка, О. Якушика та О. Негребецького. Хоча в даній повісті використовуються різні стилістичні прийоми створення гумору, основними засобами створення комічного ефекту є іронія, дотепні спостереження щодо життя і суспільства, антитеза, порівняння, гіпербола та персоніфікація. Порівнюючи стратегії відтворення особливостей гумору у творі Джерома–К.–Джерома «Трое у човні, як не рахувати собаки» чотирьох перекладачів, можна стверджувати, що саме Ю. Лісняк найуспішніше відтворює ці особливості у перекладі за допомогою таких лексико-семантичних та граматичних перекладацьких трансформацій як цілісне перетворення, додавання, граматична заміна, модуляція, конкретизація, вилучення, членування речення, генералізація, еквівалентний відповідник, антонімічний переклад і синонімічний переклад. Переклад Ю. Прокопчука, тяжіє до буквалізму, використання ним таких перекладацьких трансформацій як еквівалентна заміна, транслітерація та генералізація. Переклад О. Якушика характеризується нижчим, у порівнянні із перекладами В. Прокопчука та Ю. Лісняка, рівнем відтворення гумору, тому, що перекладач, просто не розпізнає іронічності в оригіналі і вдається до трансформацій калькування, членування типу речень, прямого запозичення та смислового розвитку. Підхід О. Негребецького до перекладу гумору в оповіданні Джерома також характеризується відсутністю витриманої стратегії. В одних випадках він підсилює іронічний тон оригіналу за допомогою змістовного розвитку, в інших, навпаки, тяжіє до буквалізму, використовуючи заміну значення слів.

Отже, гумор являє собою культурно і ситуаційно специфічний пласт в системі мови, що становить труднощі для перекладача під час перекладу та вторинного тлумачення. Українські переклади твору Джерома–К.– Джерома «Трое у човні, як не рахувати собаки» є яскравим прикладом для аналізу специфіки відтворення англійського гумору в художній літературі.

Список літератури

1. Пропп В. Я. Собрание трудов: Проблемы комизма и смеха / В. Я. Пропп. – М., 1999. – 285 с.
2. Тремасова Г. Г. Мовні засоби вираження сатиричного змісту / Г. Г. Тремасова. – М., 1998. – 26 с.

*Науковий керівник: Раті А.О.,
канд. філол. наук, ст. викладач*

2. Литюга Ю. В. Реклама з точки зору сучасної перекладацької діяльності [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream/123456789/26166/1/Lytjuga%20.pdf>

3. Марковський Д. А. Реклама як вид маніпулятивної діяльності [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream/123456789/12974/1/29.doc>

4. Строчковська Р., Вокалюк Ю. Лінгвістичні особливості перекладу рекламних текстів [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://www.vuzlib.com.ua/articles/book/33233Lingvistichni_osoblivosti_/1.html

*Науковий керівник: Раті А.О.,
канд. філол. наук, ст. викладач*

УДК 811.133.1+811.111 (043.2)

Соломко Д.Б.

*Державний вищий навчальний заклад
«Ужгородський національний університет», Ужгород*

ІСТОРИЧНЕ ПІДГРУНТЯ ВПЛИВУ ФРАНЦУЗЬКОЇ МОВИ НА АНГЛІЙСЬКУ

Англійська мова формувалась протягом багатьох століть під впливом латинської, старо-германської, старо-скандинавської, але, найважливіше майбуть, французької мови. Вплив французької мови на англійську фактично розпочався з Норманського Завоювання Англії. Вільгельм завойовник (на той час ще герцог Нормандії) мав тісні зв'язки з королем Англії Едуардом, у якого не було дітей, тому після його смерті він заявив про те, що трон був заповіданий йому. В той же час на трон Англії претендували король Норвегії Харальд Хардрада і Гарольд Годвінсон – ерл Східної Англії, який зайняв престол Англії після смерті короля. Гарольд переміг в битві при Стемфорд Брідж, але його вже чекав Вільгельм Нормандський, який висадився неподалік від містечка Гастінгс, де і була нанесена поразка армії Гарольда[1].

Після битви при Гастінгсі Вільгельм (вже Завойовник) став королем Англії. Так як він був родом з Нормандії, в його лексиконі переважала французька, тому цю мову почали використовувати практично всі державні органи в Англії, а аристократія розмовляла виключно нею. Мабуть, єдиним оплотом старих звичаїв були англо-саксонські аристократи, які зуміли залишитись при владі на своїх землях після коронування Вільгельма [2].

Починаючи з цього часу французькі слова стали сильно впливати на розвиток англійської мови. Цьому також посприяли майбутні династичні шлюби між англійськими та французькими королівськими сім'ями.